

«ده ده قورقود» درگی سینه اۆتری باخیش

«ده ده قورقود» درگی سې آيلىق بېر ادبى درگى اولاراق ايلك نمره سې 1359 نجى ايلين مورداد آيىندا يايىملاندى. سونونجو نمره سې ايسه 20 نجى ساىي ايدى كى 1361 نجى ايلين اردىبهشت آيىندا چاپ اولوب يايىلماق لا مادي تضيق لر اوزره بېر يوللوق تعطيله چكىلدى. درگى نين چئشىدلى ساىي لارىندا دا هميشه بو ايضاح ايله قار شيلانماق دا يىق: «بو مجله «وزارت ارشاد ملي» و تبريز انقلاب دادسراسى نين كتبى اجازه سيله آزمايشى حالدا بوراخيلير و كميسيون مطبوعات تهران دا تشكيل تاپاندا سونرا «رسمى» حالدا بوراخىلاچاق دى.» (1) بو مجله نى چىخاردانلار حسين فيض الهى وحيد (ح. الدوز) و بيرده من - عليرضا ذيق (ع. آغچايلى) - ايدىك. اشاره ائتمك كى حسين فيض الهى وحيد «ده ده قورقود» درگى سىندن اۇنجه «كورواغلو» آدلى بېر مجله ده اۇز شخصى امك و تلاشى ايله نشر ائتميشدى كى تكجه ايكى ساىي چىخا بىلميشدى.

«ده ده قورقود» مجله سى او دؤوره ده ادبى بېر حادىثه اولاراق، چوخلى القيشلار قازاناراق «پروفىسور عباس زمانوف» ون ايلگى سىنى چكرك باكى دان بئله بېر مكتوب يوللاير: «نشر ائتىدىگى نيز ده ده قورقود مجله سى نين آنچاق بىرىنجى شماره سى أليمه كئچميش دىر. اگر لطف ائدىب او بىرى شماره لرى ده منه گۇنده رسه نيز سيزه منت دار اولارام...» (2) هابئله «حبىب ساهر» و «دكتور سلاماله جاويد» ده تهران دان مجله يه تبرىك مكتوبلارى گۇنده ر مىشلىر. آنچاق ده ده قورقود مجله سى اينكىشاف يوللارىنى گندهرك اونون يازىلارى گئتىك جه ساتىرىك جيلوه لر تاپىر و باكى دا بوراخىلان

«ادبیات و اینجه صنعت» ژورنالی 1981 نجی ایلی نین 21 ینجی نمره سینده «ده ده قورقود» ی «ملانصرالدین نین خلفری» آدلاندریر و بئله یازیر :

«ملانصرالدین» ژورنالی اؤز دؤورونده اولدوغو کیمی، بوگون ده بیر سیرا یاخین شرق اؤلکه لری مطبوعاتیندا تأثیر قووه سی نی ساخلایر. حاضیردا جنوبی آذربایجاندا نشر اولونان بیر سیرا غزئت و ژورناللاردا «ملانصرالدین» روحو چوخ آیدین دویولور. (3)

«ده ده قورقود» مجله سی چوخ گئنیش حالدا خلقین ایستیقبالینی قازاناراق تیراژی 5000 نسخه یه چاتیر و بؤیوک عالیم و یازیچی میرزا ابراهیموف 1980 نجی ایله «آذربایجان» ژورنالیندا «ده ده قورقود» مجله سی حاقیندا «جنوب سوغاتی» آدلی 40 صحیفه لیک بیر مقاله یازیر. «پروفیسور میرزا ابراهیموف» ون مقاله سی بئله بیر باشلیق لا باشلانیر: «شاهلیق سقوطنندان سونرا ایران آذربایجانیندا انتشار تاپان مطبوعات مختلف جمعیت لر، بیر لیک لر و گروه لار طرفیندن بوراخیلسادا بیر مقصد اولنلارین هامیسی اوچون سجه یوی دیر، آذربایجان خالقی نین اؤزوارلیقین، تاریخین و مدنیتین اؤزدوغما دیلینده اخذ ائتمه سی. نشر اولونان غزه ت و ژورنال لارین آدلارینا فیکیر وئیرین: «حنلی بئل، ده ده قورقود، کوراوغلو، وارلیق، آذربایجان، آراز، بیرلیک، خلق سؤزو، اودلار یوردو» بو نشریه لرین هامیسیندا چالیشان آذربایجان یازیچی و ضیالی لاری نین باشلیجا مقصدی آذربایجان دیلینی آذربایجانلی لارا قایتارماق دیر...» (4)

«ده ده قورقود» مجله سی نین 16 نجی سایه سیندا (آبان آیی 1360) باش سؤزده بئله بیر یازی دا واردیر: «یوز دفعه دئییب ولی یئری وار یئنه دئییل سین کی بیز هئج بیر گروه، دسته، حزب و سازمان باغلی و وابسته دئییلیک ...» بو آرادا دئمک کی بیر پارا آذربایجان دیل و ادبیاتی سئوه ن لرده وارایدیلار کی گاهدان اؤرتوک ده و آچیق دا «ده ده قورقود» ون یازی شیوه سینده ن «ولایتی لهجه لر» عینوانیله انتقاد ائدیردیلر و بو خصوصدا مجله نین باش

سۆزلىرى نىن بىرىندە بئله يازىلىر: «بىر شرايط ده مجله ميزه دوام وئىرىك كى توركى دىلىندىن آيرى تىبىرلر اولونور. شايد بونو قىراقدا ياشايانلار درك ائده بىلمه يه لر . لاکن آذربايجاندا ياشايان هر بىر كس بونو درىندىن دوشونوب و تجربه چىلر تجربه لردن سونرا اقرار ائدىلر. بو رادا بىر بيت توركى شعر اوخويان معلم گاهاً اخراجا قدر گئدىب دىر و بىز ياددان چىخارتما مىشىق اوقارداش لارىمىزىن سۆزلىرىن كى دئىيىرلر: «اگر سىز مسلمان سىز بس نيه تىرىز دىلىينده يازمىرسىز؟...» (5)

«ده ده قورقود» مجله سى نىن اوزقاپاق لارى چوخ شماره لرده «استاد جعفر نجىبى» و «اوستاد بولوت اميد» ين رسم لريله زينت پاپاراق جىلدى نىن دال صحيفه سىنده هميشه ثابت بىر سۆز و شكىل تكرر اولوردى كى او صحيفه ده مكتب لى بىر قىز اوشاقى نىن شكىلى گلەرك آلتىندا بئله يازىلىردى: «هئج خلقىن» هئج ملتىن / دىلىنى دانماق اولماز / سنده اى آذربالام / اؤز دىلىنده اوخوياز» هابئله او صحيفه ده «قرآن كريم» ين روم سوره سى نىن 22 نجى آيه سى يازىلىردى كه توركجه سى بئله دىر : «اونون (آلاهىن) نىشانەلرىندىن، يئر و گۆللىرىن يارانىشى و دىللىرىن نژادلارىن جورە به جورە اولماسى دىر. بونلار بوتون دونيا اينسانلارىنا آلاهىن نىشانەلرىنى گۆستىرىر. (6)

ده ده قور قود درگى سى نىن هر شماره سى حاققىندا چوخلى سۆزلر دئمك اولسادا بىغجام حالدا نئچه قول دا بىر پارا اىضاح لارا كفايت ائدىلىر: 1- ده ده قورقود ون نثر ساحه سىنده يازى لارى چاپ اولان يازىچى لار: حسين فىض الهى وحيد (تاخما آدلار: ح. اولدوز، ح. بابك، ح. آلامىش) عليرضا ذىحق (تاخما آدلار: ع، آغ چاىلى، آغ چاىلى) محمد رضا كريمى (تاخما آدلار: كريمى، كريمى، رضا باغبان) حميد احمدزاده (تاخما آدلار: ح. پارلار، حميد تعليم خانلى، حميد پارلار) مرتضى مجدفر (تاخما آد: گول اوغلان ، مورتوز، م. اصلان) رضا حصارى (تاخما آد : رضا اورمان)

م. نقابي، ح.م. صديق، حبيب آدرسينا (اورمولو حبيب)، محمد فريد،
اصغر فردي، عليرضا حميده خو، صمد سرداري نيا، م. افخم، عباس
اشراقي، علي شريف دلجوئي، محمدعلي اجاق وردي.

2- «ده ده قورقود» ون طنز ساحه سينده حكايه، شعر و مقاله لري
اولانلار: حسين فيض الهي وحيد (تاخما آدلار: باجادان باخان، حسين
تپه گؤز، جوجه باقر، توسباغا جاواد، جاواد نصره، چوپورموسي، آت
يوسف، گئجي كريم، مولچوك)
عليرضا ذيق (تاخما آدلار: آغ چايلى، يورقان علي، دوشان جعفر، كاظم
قهوه چي، حسن پونزا، علي قارقا، قورخماز عليرضا)
علي شريف دلجوئي (تاخما آدلار: آدسيز، قلي زيرنا، آخچا سيچاني،
خوروز علي، سيرتيق، بوش بوغاز، جعفر اوش دوداق، انگي بوش)
قيد ائتمك كي «ده ده قورقود» ون بير پارا طنز يازي لاري «آذربايجان
گولوشو» آديله ده كيتاب شكلينده نشر اولوب دور. (7)

3- «ده ده قورقود» ون شعر ساحه سينده اثرلري چاپ اولان شاعيرلر:
اوستاد شهريار، مفتون اميني، واله، سهند، ح. اولدوز، آغ چايلى، ائل
اوغلو (صدر يار وظيفه)، سليمان ثالث، قهرمان حيدر خطيبي، چؤل
اوغلي، فريدون حصاري، ح.م. ساوالان، علي عطائيه (نجار اوغلو)،
اورمو اوغلو (علي احمدي آده)، غلامرضا مجدفر، هاشم ترلان، حبيب
ساهر (اولكر)، ميرحسن سربلند (م.س. پولاد) حبيب فرشلاف
(ح. معلم)، ايلديريم، هاشم ترلان، ئورك اوغلو، بهرام ائلچين، شهرک،
رضا اورمان، كامل ج (چيچك)، صمد ظهوري (صمد ايلقار)، م. شيمشك،
حسرت اوغلو، ستار گول محمدي، س. مجبور آبادي، كريم گول اندام
(كريم گ) عاشيق اصلان طالبي، عاشيق علي فيض الهي، م. شامي،
حسين رياحي فر، آليشان، م. شبستري، ميرهدايت حصاري

4- «ده ده قورقود» ون رسام لاري:

اوستاد جعفر نجیبي، رحمتلي اوستاد بولوت اميد (نادراميد)، رحمتلي
دکتر سعید ذیق (اڭلدار ایمناسی له).

5- «ده ده قورقود» دا کی بۆلوم لر و عینوانلار:

باش سۆز، کلاسیک ادبیاتی میزی، آذربایجان ایتگین گنجیمیش لریندن، تورک
و آذربایجان اساطیری، آذربایجان سلسله لریندن، آذربایجان نقاشلاری، ده
ده قورقود بالالاری (اوشاقلار صحیفه سی)، آذربایجان قهرمانلاری،
حکایه لر، شعرلر، معاصر آذربایجان شاعیرلری، آذربایجان عاشیق لاری،
خلق لرین دوستلوق ادبیاتی، اۆلکه میزین زحمتکش لريله مصاحبه، تورکیه
شاعیرلری، تورک تاریخیندن یارپاقلار، خارجی اۆلکه لر ادبیاتی، تورک
پیغمبری لری، سینما و تئاتر حاققیندا مقاله لر، بیلدیریش لر (هنر و ادبیات
ساحه سینده خبرلر)، سرحد سیز سوز ثروتمیزدن، مطبوعات ایچینده
دولانیش کیتاب بازار چارلاریندان گۆروش (کیتاب تانیتما).

سون

386 - خوی

قایناقلار:

- 1- «ده ده قورقود» ادبی مجله، بیرینجی ایل، 3 اینجی نمره، 59/7/30
- 2- «ده ده قورقود»، ادبی مجله، بیرینجی ایل، 6 نجی نمره، 59/10/30 ،
9 نجی صحیفه
- 3- «ده ده قورقود»، ادبی مجله، بیرینجی ایل، 6 نجی نمره، 59/10/30 ،
36 نجی صحیفه
- 4- «ده ده قورقود»، ادبی مجله، بیرینجی ایل، 6 نجی نمره، 59/10/30 ،
26 نجی صحیفه

5- «ده ده قورقود»، ادبي مجله، ايکينجي ايل، 20 نجی نمره، 1361، 1

نجی صحیفه

6- «ده ده قورقود»، ادبي مجله، بيرينجي ايل، بيرنجي نمره، تير آيي

1359، 35 ينجي صحيفه

7- آذربايجان گولوشو، ح. اولدوز، ع. آغ چايلى / نشر تلاش، 1361- تبريز

